

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14C/300/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225778
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3112225778.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 125,-Eur a iné s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietla.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal proti žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 125€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 263,69€ z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Q.. Uviedol, že Okresný súd Trenčín ako exekučný súd prijal žiadosť na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, podanú ním zvoleným exekútorom vo veci dlžníka (povinnej) W. K., pod sp. zn. súdneho exekútora EX 14127/2010. Súd však v zákonnej procesnej lehote 15 dní od prijatia tejto žiadosti nerozhodol o nej podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku platného v čase podania žiadosti napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 30.01.2011, rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom k rozhodnutiu o žiadosti o poverenie došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 143 dní). Žalobca podal na exekučný súd viacero žiadostí o informáciu o stave konania ako aj viacero sťažností na prieťahy v konaní. Žalobca požadoval náhradu majetkovej škody na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami a nie je možné predložiť zodpovedajúce účtovné doklady resp. pracovné alebo obchodné zmluvy. Žalobca požadoval majetkovú škodu, ktorá mu vznikla ako náhrada účelne vynaložených nákladov za správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70€, za udržiavanie a správu informačného systému vo výške 40€ a za administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, poštovných a telekomunikačných výdajov vo výške 15€, spolu 125€. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požadoval z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov nepovažoval za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a došlo aj k vyvolaniu nasledovných rizík neskorým ukončením procedúry: a) k zániku povinného, b) k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a c) k insolvencii povinného. Žalobca by mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky s príslušenstvom. Ako

ďalšie dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy uviedol neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, zbytočným omeškaním vzniknutého zániku plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa a vzniku neistoty v plánovaní ďalších podnikateľských postupov a aktivít. Žalobca si uplatňoval primeranú náhradu nemajetkovej ujmy podľa doterajších rozhodnutí Ústavného súdu SR v priemernej výške 660€ za rok, čo je 55€ za mesiac. V prejednávanej veci žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 263,69€ (660€ za rok : 12 = 55€ mesačne). Žalobca podľa 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak do podania žaloby žalovaná pozitívne nereagovala. Žiadal aj náhradu trov konania.

Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Uviedla, že žaloba je zmätočná, vykazuje viaceré nedostatky, napr. chýbajúce údaje spisových značiek konkrétnych exekučných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje; ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch. Žalobca označil časť dôkazov, odkázal na exekučný spis, ale v skutočnosti celé dôkazné bremeno preniesol na žalovanú. Tvrdenia žalobcu, že nevedel uviesť spisovú značku exekučného konania označila žalovaná za zavádzajúce, nakoľko žalobca bol v konkrétnych exekučných konaniach oprávnenou osobou. Žalobca neuviedol jasne ani titul potrebný pre uplatnenie náhrady škody a žiadosť o informáciu o stave konania nemožno považovať za relevantný prostriedok nápravy prieťahov v súdnom konaní. Všeobecný súd ani nie je oprávnený konštatovať vznik prieťahov v konaní. Žalobca nesplnil ani podmienku stanovenú v ust. § 15 ods.1 zák.č. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu, nakoľko žalobu podal predčasne, ešte pred uplynutím 6-mesačnej lehoty potrebnej na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, škodu riadne nepreukázal dôkazmi a prvé žiadosti boli žalovanej doručené dňa 23.4.2012. Zároveň neboli splnené podmienky nároku na náhradu škody, pretože 15-dňová lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia exekútorovi neplatí pre rozhodnutie o exekučnom titule podľa § 41 ods.2 písm.c/,d/ Exekučného poriadku v konaniach začatých po 1.6.2011 (novela zákonom č. 102/2011 Z.z.) a táto lehota neplatila ani pre rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia na exekúciu a to aj na exekučné konania začaté pred 1.6.2011. Žalovaná poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR z 3.3.2011 č.k. IV ÚS 60/82011-13 a uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 146/2011, 3MCdo 11/2010 a 5Cdo 291/2010 z ktorých vyplýva povinnosť vnútroštátneho súdu ex offa preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a to v rozsahu, v ktorom to umožňujú vnútroštátne predpisy s cieľom zabezpečiť ochranu práv spotrebiteľa. Pokiaľ ide o existenciu prieťahov v konaní, treba vychádzať z ust. § 9 ods.2 zák.č. 514/2003 Z.z. v znení zák.č. 412/2012 Z.z., kde je explicitne uvedené, že súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nárokov na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V danom prípade efektívnosť súdneho konania je oprávnený preskúmať len Ústavný súd SR a nie všeobecné súdy, pretože v inak by došlo k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, pokiaľ by všeobecné súdy preskúmavali postup iných všeobecných súdov. Súd by v tomto prípade mohol vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní, ak by boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Žalovaná ďalej vzniesla námietku premlčania u všetkých nárokov, pri ktorých k uplatneniu náhrady škody, spočívajúcej v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na exekúciu po 15-dňovej lehote došlo k uplynutiu 15 -dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred 23.4.2009 (teda 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody). Žalobca sa domáhal náhrady materiálnej škody 125€, pričom tieto nároky považuje žalovaná za hypotetické a nepreukázané. Žalobca si náklady vyčíslil na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych, funkčných a mzdových výdajoch, výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, správou pohľadávok pomocou informačného systému, poštovné a publikačné výdaje a to bez ohľadu na dĺžku trvania prieťahov. Taktiež uvádza, že škoda zaťažila žalobcu výlučne v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a

rozhodnutím o nej. Žalobca nepreukázal, či uplatnené nároky predstavujú skutočnú škodu (zmenšenie majetku poškodeného) alebo ušlý zisk (nerozmnoženie majetku poškodeného v dôsledku vzniku škodovej udalosti). Žalovaná poukázala na to, že žalobca poskytuje spotrebiteľské úvery a ku svojej činnosti nepochybne potrebuje aj využívať informačný systém na správu pohľadávok s tým spojených a tento systém musel využívať aj v inom rozsahu, než v rámci existencie domnelých prietahov v konaní, pričom požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti možno označiť za účelové. Žalovaná uviedla, že v konaní v konečnom dôsledku neboli preukázané základné zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle zák.č. 514/2003 Z.z. a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu v súvislosti s činnosťou súdu, existencie konkrétnej škody, príčinnej súvislosti medzi úradným postupom súdu a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Súd rozsudkom č.k. 14C/300/2012-21 zo dňa 20.5.2013 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd Q. uznesením č.k. 19Co/471/2013 - 42 zo dňa 30.7.2014 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie. V odôvodnení odvolací súd tvrdil, že postupom podľa ust. § § 115a ods. 2 O.s.p. v nadväznosti na § 200ea O.s.p. formou verejného vyhlásenia rozsudku bola žalobcovi odňatá možnosť konania pred súdom, lebo tento nemohol na pojednávaní reagovať na rozpory v ním tvrdenom skutkovom stave uvedenom v návrhu a stave zistenom z exekučného spisu, ktoré sa preukázali ako zásadne odlišné. Súd prvého stupňa sa následne nijakým spôsobom nevysporiadal s tým, či zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia v nadväznosti na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v lehote od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia predstavuje nesprávny úradný postup súdu tak, ako to predpokladá ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. platného a účinného ku dňu vzniku škody a tiež rozsudok dostatočne presvedčivo neodôvodnil.

Účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Neúčast' ospravedlnila len žalovaná, ktorá žiadala vec prejednať a rozhodnúť v jej neprítomnosti. Žalobca žiadal pojednávanie zrušiť, z dôvodu opätovne vznesenej námietky zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne a domáhal sa prerušenia konania z dôvodu prebiehajúcich iných sporov, v ktorých sa podľa jeho názoru riešia otázky, ktoré majú význam pre priebeh tohto konania. Súd tieto dôvody neuznal za relevantné pre prerušenie konania, pričom na námietku zaujatosti sudkyne totožného obsahu, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté neprihliadol a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol samostatným uznesením. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa ust. § 101 ods.2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov, týchto pred vynesení rozsudku vo veci samej riadne poučil o povinnosti navrhnuť a označiť dôkazy podľa § 120 ods.4 O.s.p. a pri rozhodnutí prihliadol na obsah spisu a zohľadnil všetky účastníkmi predložené, navrhnuté a vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalobného návrhu, spisu tunajšieho súdu 49Er/3059/2010, návrhov na prerušenie konania, vyjadrenia žalovanej k žalobe a zistil tento skutkový stav veci:

Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý so sídlom v Bratislave podal dňa 29.11.2010 na Okresný súd Q. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOST', s.r.o. Bratislava (žalobcu) proti povinnej : W. K., bytom Q. D. č. XXX pre vymoženie sumy 221,73€ s príslušenstvom. Veci bola pridelená spisová značka 49Er/3059/2010.

Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 49Er/3059/2010-9 zo dňa 09.12.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že exekučný titul- rozhodcovský rozsudok, ktorým bolo priznané plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj samotná zmluva o úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky (rozhodcovská doložka, neprimerane vysoký poplatok za úver 96,8%, dojednaný úrok pri splatnosti celého dlhu 91,25% ročne). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 19.01.2011. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno č.8, Bratislava sp. zn. SR 17815/09 zo dňa 26.06.2010, právoplatný dňa 16.08.2010, vykonateľný dňa 19.08.2010. Uznesením zo dňa 04.02.2011 č. k. 49Er/3059/2010-11, súd exekúciu zastavil.

Od podania žiadosti o poverenie na exekúciu dňa 29.11.2010 do vydania rozhodnutia o zamietnutí poverenia na exekúciu dňa 9.12.2010 exekučným súdom neuplynul ani mesiac. Žalobca vedie na tunajšom súde konanie vo veci 11C/248/2012, predmetom ktorého je zaplatenie 1.069,33€ z dôvodu rovnakej exekúcie (nevymožená istina + náhrada nemajetkovej ujmy z iných dôvodov ako v tejto veci).

Podľa § 44 ods.2, 3 Exekučného poriadku platného v čase podania predmetnej žiadosti súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods.2 písm. c) a d) Exekučného poriadku platného v čase podania predmetnej žiadosti exekučným titulom sú notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 3 ods.1 písm. d) zák. č. 514/2003 Z.z.o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1, veta druhá cit.zák.za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv.

Podľa § 9 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinný od 1.1.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z.o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. (účinného do 31.12.2012) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods.1,2,3 cit.zák. (1) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3)Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. (účinného do 31.12.2012) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Z obsahu spisu súd zistil, že exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým bola Okresnému súdu Q. v konaní pod sp. zn. 49Er/3059/2010 doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 29.11.2010, povinná bola W. K. vo veci o zaplatenie 221,73€ s príslušenstvom a o žiadosti bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Q. č.k. 49Er/3059/2010-9 zo dňa 9.12.2010 zamietnutím žiadosti o poverenie na exekúciu. Exekučným titulom v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok. Z uvedeného nesporne vyplýva, že predmetné rozhodnutie o poverení bolo vydané po mesiaci a nie s omeškaním viac ako 143 dní, ako uvádza žalobca v žalobe. O skutočnej dobe omeškania mal žalobca možnosť sa oboznámiť, pretože v exekučnej veci sp.zn. 49Er /3059/2010 mal postavenie oprávneného, z čoho mu vyplývajú určité práva, okrem iného aj nahliadať do exekučného spisu, robiť si z neho odpisy a výpisy. Z ustanovenia § 79 ods.1,2 O.s.p. vyplýva, čo konkrétne má obsahovať žaloba podaná na súd a okrem ostatných zákonom ukladaných náležitostí by mala obsahovať aj pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností a pripojenie dôkazov, na ktoré sa žalobca odvoláva s výnimkou tých, ktoré nemôže predložiť bez svojej viny. V danom prípade nešlo o údaje a dôkazy, ktoré by nemohol žalobca zabezpečiť a preto nesprávne údaje v žalobe možno pričítať len na vrub žalobcovi; súd I. stupňa iba na tento rozpor a nepravdivosť údajov poukázal.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať.

Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi. Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v prvostupňovom súdom citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na uplatnené náhrady z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia žiadosti súdu.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Q. (do 31.5.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie

exekútorovi na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnou zákonnou lehotou nelimituje.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať (zhodne s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Q. č.k. 25Co/222/2014 zo dňa 22.10.2014), že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodrжал zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Obdobné závery prijal i ÚS SR v Náleze sp. zn. II.ÚS 520/2012-39 zo dňa 10.7.2013. Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Q. v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prieťahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prieťahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová späva k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody, nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadať sa s ďalšou argumentáciou žalobcu ako aj námietkou premičania žalovaného.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich v lehote uvedenej v § 151 ods.1 O.s.p. nevyčísľil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd (dvojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).